

У Х В А Л А

КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційним зверненням громадян **Абрамова Павла Єгоровича, Абрамової Ірини Іванівни, Гужи Федора Федоровича, Жиленкова Івана Петровича, Жиленкової Марії Якимівни, Кривенко Ксенії Іванівни, Лазаревої Людмили Миколаївни, Ованенко Ольги Панасівни, Павліної Людмили Сергіївни, Панченко Валентини Іванівни, Савельєва Валерія Михайловича, Смирнової Марії Іванівни, Хвощенко Зінаїди Омелянівни** щодо офіційного тлумачення частини третьої статті 46, статті 48 Конституції України та частини третьої статті 19 Закону України "Про пенсійне забезпечення"

м.Київ
5 березня 1998 року
№ 14-у/98

Справа № 18/636-97
№ 2-13/98

Конституційний Суд України у складі суддів Конституційного Суду України:

Тимченка Івана Артемовича – головуєчий,
Вознюка Володимира Денисовича,
Козюбри Миколи Івановича,
Корнієнка Миколи Івановича,
Костицького Михайла Васильовича,
Малинникової Людмили Федорівни,
Мартиненка Петра Федоровича,
Мироненка Олександра Миколайовича,
Розенка Віталія Івановича,
Савенка Миколи Дмитровича,
Селівона Миколи Федосовича,
Скоморохи Віктора Єгоровича,
Тихого Володимира Павловича,
Чубар Людмили Пантеліївни,
Яценка Станіслава Сергійовича

розглянув питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційним зверненням громадян **Абрамова Павла**

Егоровича, Абрамової Ірини Іванівни, Гужи Федора Федоровича, Жиленкова Івана Петровича, Жиленкової Марії Якимівни, Кривенко Ксенії Іванівни, Лазаревої Людмили Миколаївни, Ованенко Ольги Панасівни, Павліної Людмили Сергіївни, Панченко Валентини Іванівни, Савельєва Валерія Михайловича, Смирнової Марії Іванівни, Хвощенко Зінаїди Омелянівни.

Заслухавши суддю-доповідача Савенка Миколу Дмитровича та вивчивши матеріали справи, Конституційний Суд України

у с т а н о в и в:

1. Суб'єкти права на конституційне звернення просять дати офіційне тлумачення частини третьої статті 46, статті 48 Конституції України та частини третьої статті 19 Закону України "Про пенсійне забезпечення" (Відомості Верховної Ради України, 1992, № 3, ст.10).

Стаття 48 Конституції України закріплює право на достатній життєвий рівень, а частина третя статті 46 Конституції України встановлює, що пенсії мають забезпечувати рівень життя не нижчий від прожиткового мінімуму. Частина третя статті 19 Закону України "Про пенсійне забезпечення" визначає, що мінімальний розмір пенсії за віком встановлюється в розмірі мінімального споживчого бюджету, який визначається Кабінетом Міністрів України.

Суб'єкти права на конституційне звернення вважають, що вимоги частини третьої статті 19 зазначеного Закону ніколи не відповідали існуючій практиці даного виду пенсійного забезпечення. Такий висновок вони мотивують тим, що мінімальний розмір пенсії за віком, встановлений Постановою Верховної Ради України "Про порядок введення в дію статей 10, 33, 34 Закону України "Про оплату праці" та встановлення мінімального розміру пенсії за віком" від 20 лютого 1996 року (Відомості Верховної Ради України, 1996, № 9, ст.45), значно менший, ніж розмір межі малозабезпеченості (відповідно: 15 гривень, 68,1 гривні та 70,9 гривні), визначений Постановами Верховної Ради України "Про величину вартості межі малозабезпеченості" від 25 березня 1996 року (Відомості Верховної Ради України, 1996, № 14, ст.67) та "Про розмір вартісної величини межі малозабезпеченості" від 16 жовтня 1996 року (Відомості Верховної Ради України, 1996, № 48, ст.268).

Таким чином, на думку суб'єктів права на конституційне звернення, існує колізія норм Конституції України, Закону України "Про пенсійне забезпечення" та відповідних постанов Верховної Ради України, яка проявляється у невідповідності вартісних меж мінімального розміру пенсії за віком та межі малозабезпеченості, а

тому є підстави для офіційного тлумачення частини третьої статті 46, статті 48 Конституції України та частини третьої статті 19 Закону України "Про пенсійне забезпечення".

2. Після надходження зазначеного звернення до Конституційного Суду України до чинного законодавства України з питань соціального забезпечення було внесено ряд змін, зокрема Законом України "Про внесення змін та доповнень до Закону України "Про пенсійне забезпечення" від 4 червня 1997 року (Відомості Верховної Ради України, 1997, № 44, ст.283) та Законом України "Про встановлення величини вартості межі малозабезпеченості та розміру мінімальної заробітної плати на 1998 рік" від 24 грудня 1997 року (Урядовий кур'єр, 1998, 10 січня).

Частина третя статті 19 Закону України "Про пенсійне забезпечення", відповідно до пункту 2 Закону України "Про внесення змін та доповнень до Закону України "Про пенсійне забезпечення" від 4 червня 1997 року, викладена в такій редакції: "Мінімальний розмір пенсій за віком встановлюється у розмірі мінімального споживчого бюджету. В умовах кризового стану економіки та спаду виробництва мінімальний розмір пенсії за віком встановлюється у розмірі не нижче межі малозабезпеченості".

Відповідно до пункту 4 Прикінцевих положень Закону України "Про внесення змін та доповнень до Закону України "Про пенсійне забезпечення" від 4 червня 1997 року на Кабінет Міністрів України покладено обов'язок внести на розгляд Верховної Ради України проект Закону України "Про прожитковий мінімум", а також обрахунки прожиткового мінімуму згідно із статтею 46 Конституції України.

Відповідно до статті 1 Закону України "Про встановлення величини вартості межі малозабезпеченості та розміру мінімальної заробітної плати на 1998 рік" від 24 грудня 1997 року величина вартості межі малозабезпеченості встановлюється в розмірі 73,7 гривні.

Колегія суддів Конституційного Суду України з конституційних звернень ухвалою від 15 січня 1998 року відмовила у відкритті провадження у справі на підставі пункту 2 статті 45 Закону України "Про Конституційний Суд України" - невідповідність звернення вимогам, передбаченим Конституцією України та Законом України "Про Конституційний Суд України".

3. У чинному законодавстві України розмежовуються нормативні поняття "мінімальний споживчий бюджет" та "межа малозабезпеченості".

Разом з тим на момент розгляду справи Законом України "Про внесення змін та доповнень до Закону України "Про пенсійне забезпечення" від 4 червня 1997 року встановлено співвідношення вартісних розмірів мінімального споживчого бюджету та межі малозабезпеченості з розміром мінімальної пенсії за віком, що фактично виключає необхідність їх офіційного тлумачення.

4. Відповідно до статті 94 Закону України "Про Конституційний Суд України" підставою для конституційного звернення щодо офіційного тлумачення Конституції України та законів України є наявність неоднозначного застосування положень Конституції України або законів України судами чи іншими органами державної влади, якщо суб'єкт права на конституційне звернення вважає, що це може призвести або призвело до порушення його конституційних прав та свобод.

Із матеріалів конституційного звернення не вбачається неоднозначності в застосуванні норм частини третьої статті 46, статті 48 Конституції України та частини третьої статті 19 Закону України "Про пенсійне забезпечення" (в редакції 1997 року).

Виходячи з матеріалів, викладених у конституційному зверненні, має місце проблема реалізації відповідних норм з боку уповноважених на те органів державної влади та їх посадових осіб, а не необхідність їх офіційного тлумачення.

Зважаючи на викладене та керуючись статтями 147, 150 Конституції України, статтями 45, 50, 94 Закону України "Про Конституційний Суд України", Конституційний Суд України

у х в а л и в:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження за конституційним зверненням громадян Абрамова Павла Єгоровича, Абрамової Ірини Іванівни, Гужи Федора Федоровича, Жиленкова Івана Петровича, Жиленкової Марії Якимівни, Кривенко Ксенії Іванівни, Лазаревої Людмили Миколаївни, Ованенко Ольги Панасівни, Павліної Людмили Сергіївни, Панченко Валентини Іванівни, Савельєва Валерія Михайловича, Смирнової Марії Іванівни, Хвоценко Зінаїди Омелянівни щодо офіційного тлумачення частини третьої статті 46, статті 48 Конституції України та частини третьої статті 19 Закону України "Про пенсійне забезпечення" на підставі пункту 2 статті 45 Закону України "Про Конституційний

Суд України” – невідповідність звернення вимогам, передбаченим Конституцією України та Законом України “Про Конституційний Суд України”.

2. Ухвала Конституційного Суду України є остаточною і не може бути оскарженою.

КОНСТИТУЦІЙНИЙ СУД УКРАЇНИ